

Onder sterren

Klaartje van Setten
Onder sterren

Als je prinsen, sjeiks en filmsterren te logeren krijgt,
moet je niet te snel ergens raar van opkijken

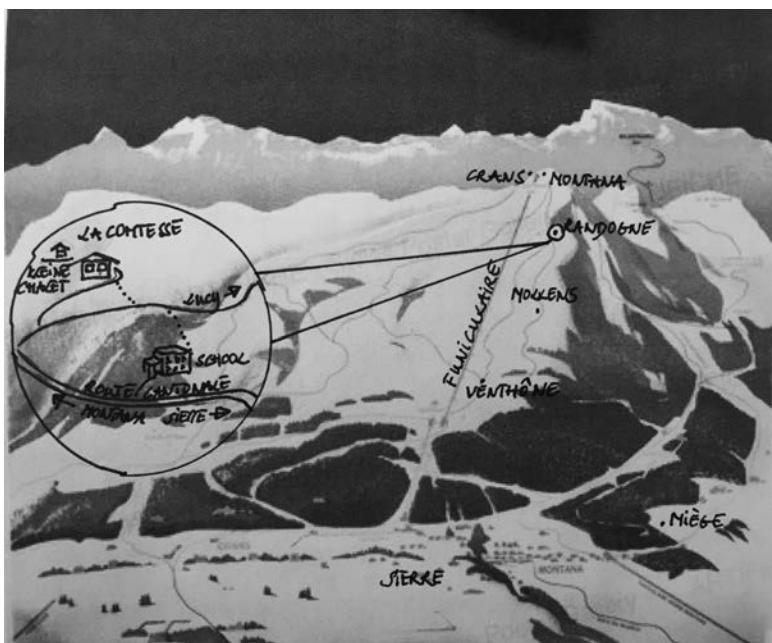

ISBN 978-90-225-8455-2
ISBN 978-94-023-1160-0 (e-book)
NUR 301

Omslagontwerp: Johannes Wiebel, Punchdesign, München
Omslagbeeld: © Shutterstock
Zetwerk: CeevanWee, Amsterdam

© 2019 Klaartje van Setten en MeulenhoffBoekerij bv, Amsterdam

Niets uit deze uitgave mag openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, internet of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Chalet La Comtesse

Zwitserland, november 2006

De witte stilettohak landde voorzichtig tastend op het asfalt. Een onzichtbare hand gaf een duw tegen de crèmekleurige leren bekleeding van het portier van de Mercedes, waarna de blondine verrees. Ik haalde diep adem en zuchtte lang en onhoorbaar uit. Ze waren er. Ik kon ontspannen. Mijn plankenkoorts was verdwenen. Het stuk kon beginnen.

‘*Good morning, Madam,*’ begroette ik de jonge blonde vrouw. In haar oren droeg ze hartvormige diamantjes die fonkelden in het felle zonlicht. Om haar slanke dijen spande een zuurstokroze nylonbroek met wijduitlopende pijpen en haar bovenlichaam was gevangen in een ultrastrak, ingewikkeld om haar heen slingerend, zwart kanten topje. Ik vermoedde dat ze er een stuk of vijftig van in haar kast had liggen omdat ze er alleen uit kon worden geknipt of gescheurd, bijvoorbeeld door een woeste, naar haar of haar boezem hunkerende man.

Met drie doffe klappen vielen de portieren dicht. De kleinste man, gestoken in een schitterend maatpak dat knap verdoezelde dat hij eigenlijk het figuur van een amsterdammertje had, liep op me af: een elegante Italiaan die niet zijn hand maar een kaartje uitstak, dat ik rustig glimlachend aannam en in de zak van mijn zwarte colbertje liet glijden.

‘Aangenaam kennis met u te maken, meneer Mancini, ik ben Josefien Jansen,’ was mijn openingszin. ‘Dus u bent gezonden

door Mister Nozyov?’ vroeg ik, nu nog breder glimlachend, aan de Italiaan en de zuurstok.

‘Indeed,’ zei hij kort en hij hief zijn arm in de windstille lucht, waarop ik de mijne alweer uitstak om hem alsnog de hand te schudden. Maar blijkbaar had ik me vergist, want zijn kleine hand was onderweg naar het zwart glimmende gelplateau op zijn hoofd dat eruitzag als het afklikbare kapsel van een Playmobilpoppetje. Hij veegde er een paar keer snel doorheen, zijn vingers gebogen tot de tanden van een kam, draaide zich toen naar de zijspiegel van de diepdonkerblauwe Mercedes en bekeek met getuitede lippen en strijkend over zijn slapen zijn profiel van links en van rechts. Ondertussen was de tweede man, even klein van stuk en verdrongen in een teleurstellend sjofel pak, naar de parkeerplaats naast Chalet La Comtesse gelopen. Uit zijn rechtermouw stak een stukje lens van een fototoestel.

‘Well,’ glimlachte ik zonnig naar meneer Mancini, die nu in een snel driehonderd zestig graden rondje het erf in zich opnam.

‘This is it?’ vroeg hij, zijn linkerwenkbrauw opgetrokken.

‘Dit is het,’ zei ik op mijn allerzelfverzekerdst, op mijn breedst glimlachend, rug recht. Op dit soort momenten had ik me grondig voorbereid: ik had een zwart mannenpak voor vrouwen aangehouden met daaronder een kraakwit en minutieus gestreken bloesje zonder kraag. Gecombineerd met halfhoge hakken hoopte ik hiermee de toon te zetten van een gediensstige, toegankelijke dame met wie tegelijkertijd niet te sollen viel. Dit was mijn beginnersoutfit. Ooit zou ik net als Aimée zo veel charisma uitstralen dat ik zelfs in mijn bikini, overall of nachtpon gasten en reisagenten zou kunnen ontvangen. Voor de spiegel in ons chaletje had ik net zo lang geoefend tot ik eruitzag als een stewardess die in hevige turbulentie boven open zee zonder een druppel te morsen een kopje koffie inschonk voor een vunzige passagier die stiekem zijn neus in haar kokerrok stak.

‘Ik leid u rond. In en om het chalet dat in de volksmond La Comtesse wordt genoemd. Wat een geweldig weer, vindt u niet?’

Ik begon expres niet over het uitzicht: je moest wel zo blind zijn als een kip, als een paard, als een baarszalm, als een woelmuis, als een mol, om dat niet te zien.

‘*D'accord*,’ zei de Italiaan, die ineens Frans sprak. Hij streek met zijn rechterhand de zwarte mat in zijn nek plat terwijl hij met zijn linker driftig gebaarde naar zijn fotograaf. De rol van de blondine was mij nog onduidelijk. Haar blauwe ogen drukten beurtelings smeekbedes (waarschijnlijk om bevrijd te worden uit haar topje) en angstaanvallen uit (voor de woeste mannen).

‘Dit is de parking?’ vroeg meneer Mancini. Hij maakte een weids armgebaar, zoals de paus doet aan het eind van zijn urbi et orbi-heilwens. ‘Mister Nozyov wil een tienpersoonsbusje met chauffeur,’ ging hij door.

‘Natuurlijk meneer, daar kunnen wij allemaal voor zorgen,’ antwoordde ik soepel. Wij? Ik. Mijn hemel, waar haalde je zo’n bus vandaan? En hoe kwam je aan een chauffeur? Ik kreeg het warm terwijl meneer Mancini en de zuurstok zich bij de fotograaf voegden op de parkeerplaats.

Alle drie stonden ze nu met hun rug naar me toe. Ze keken naar de overkant van het grandioze Rhônedal, naar de eeuwige sneeuw op de puntige bergtoppen van de noordhelling. Samen vormden ze een fascinerend witte driehoek waar je net als die van Bermuda op mysterieuze wijze in werd getrokken. Het uitzicht had dezelfde gigantische aantrekkingskracht als mijn grote liefde Jean en ik op elkaar hadden, en hetzelfde effect als een buikgriep of een plotseling overstekend wild zwijn: je kon er niet omheen.

De fotograaf ontblootte zijn toestel en ging aan de slag. Naast hem schudde de blondine haar lange haar op haar rug terwijl meneer Mancini in zijn borstzak rommelde. Hij stak een dunne sigaar op en bleef een tijdje staan roken. Ook op dit scenario had ik me voorbereid. Nieuwe klanten moest je net als nieuwe mobiele telefoons eerst volledig uit laten razen tot de batterij helemaal op was en dan pas aan de oplader leggen. Ik staarde over hun schouder mee.

Na een minuut of vijf draaide de kleine Italiaan zich om en zei: 'Erg mooi.' Hij had een zonnebril opgezet die hem goed stond, die zijn tranen van ontroering natuurlijk moest verbergen en die me ervan weerhield om naast hem te gaan staan en uit te weiden met mijn voorgenomen: 'Daar, ziet u die perfect gelijkbenige driehoek? Dat is de Weisshorn, 4500 meter. En dan daarnaast, ja die daar, dat is de Zinalrothorn, 4200 meter. Een stukje verder naar rechts ziet u La Dent Blanche, bijna 4400 meter. En weer pal links van deze top, die kaasschaaf daar ('o, weet u niet wat een kaasschaaf is?' -> korte uitweiding over Nederland eventueel) 'dat is nou de Matterhorn.' Dit woorden-schieten-tekort-moment moest ik zien te rekken tot en met de massagekamer waar ik de rondleiding zou laten eindigen.

Sereen zwijgend liep ik voor hem uit naar de voordeur van La Comtesse.

'Mevrouw en meneer hebben drie kinderen en drie kindermisjes en zijn schoonmoeder gaat ook mee. Past dat in dit huis?' vroeg hij in de hal.

'Geen probleem.'

'En ze willen een kok,' zei hij terwijl hij zijn mobiele telefoon uit zijn andere borstzak viste.

'Ook geen énkkel probleem!' zei ik iets te hard. 'Frans? Italiaans? Vijf sterren, vier sterren?' vervolgde ik zo achteloos mogelijk.

'Dit is toch een vijfsterrenchalet?' vroeg hij, ondertussen met zijn duim een sneltoets indrukkend. 'Dan hoort daar een vijfsterrenkok bij.' Hij klikte zijn Playmobil-kapsel open en schoof zijn telefoontje tegen zijn zorgvuldig verborgen flapoor.

'En nog een assistente. Voor mevrouw Nozyov.' Hij wendde zich af naar de antieke vitrinekast waar over drie verdiepingen een verzameling zilver en kristal van wijlen gravin Victoria lag uitgesteld.

'*Dè sèr Nozyov*,' sprak hij op zachte toon.

Terwijl hij belde met meneer Nozyov keek hij om zich heen en beschreef hij druk gebarend wat hij zag. De zuurstok was onder-

tussen blijven steken in een langdurige angstaanval, die was begonnen in de gang vanwege de hertenkop die haar van boven de trap fixeerde met zijn blik, en die werd verlengd in de zitkamer vanwege de verre voorouders van Jean en zijn tante Victoria die, hoewel ze in het niets starden en er keurig uitzagen, haar zeker hadden opgemerkt en ieder ogenblik ertoe konden overgaan haar uit haar topje te verlossen.

‘Ligt er zilveren bestek op tafel?’ vroeg Mancini. We waren in de eetkamer beland.

‘Ja!’ antwoordde ik, trots kijkend naar de gedekte tafel. Ik had er uren over gedaan. Toch dat vorkje hier, liever dat vaasje daar, placemats zo gelegd dat het met de hand geborduurde Van Heyting tot Beecken familiewapen goed uitkwam. Servetten, ringen, zilveren kandelaars, kristallen zoutvaatjes; alles wat op tafel lag had ik met zorg gekozen en tot op de millimeter nauwkeurig uitgesteld. De kritische blik van mijn dochter Sarah had de tafel gisteravond om tien over acht goedgekeurd.

‘Voor de familie Nozyov kunt u dat weglaten. De smaak van melkproducten verslechtert als je ze van zilver eet.’

Hier was ik niet op voorbereid. Nooit geweten. Het voelde toch even als die keer dat ik toch ten minste vier dagen aan het portret van Janneke, onze eerste hond, had besteed en mijn vader vroeg: ‘Wat leuk Fientje, wat stelt het voor?’

Meneer Mancini telde snel de stoelen en draaide zich toen om.

‘O, eh, is dat zo? We hebben ook *plate*. Dus dat komt goed,’ antwoordde ik relaxed.

‘*Plate* heeft hetzelfde effect als zilver.’ Hij stond met zijn neus tegen een driedimensionaal schilderijtje aan gedrukt en bestudeerde de Romeinse brug die op het guldensnedepunt was afgebeeld.

‘Ach ja, natuurlijk,’ zei ik monter. Dit ging helemaal de verkeerde kant op. Ik gleed voortdurend uit over deze spekgladde Italiaan. Ik zou snel een vernuftige opmerking moeten maken waarmee ik liet zien dat ik verstand had van vijfsterrenzaken en

waarmee ik verborg dat ik zelfs nog niet eenmaal was doorgewinterd op deze berg.

In twintig minuten gingen we het huis door. Onderweg kwamen we Mirna tegen, Victoria's werkster die ik op het laatste moment als figurant had opgetrommeld. Met een stofdoek in haar mollige hand schommelde ze door de personeelsafdeling, een afgescheiden appartementje onder in het chalet met drie kleine kamers, een badkamer en een pantry voorzien van een was-droogcombinatie en een kookplaatje op een ruim aanrecht.

'Dit is Mirna, onze werkster,' zei ik in het Frans, zodat Mirna het ook begreep.

'Geeft niets,' was hierop de reactie van meneer Mancini, die haar één misprijzende seconde bekeek waarna hij zich omdraaide en de helaas enige klemmende la in een Louis XVI-dressoir probeerde open te trekken.

Na drie maanden verdwaalde ik nog steeds in het huis en dus eindigden we toch niet in de massagekamer maar via de eetkamer op het balkon. Hoewel het midden november was, leek het wel zomer. De hele vallei lag er droog bij, het had maanden niet geregend, laat staan gesneeuwd. Vandaag was het weer een warme en knallend blauwe dag. We hoorden de duizenden krekels zingen in de wei die achter La Comtesse omhoog liep.

'Gaat het nog sneeuwen hier?' vroeg Mancini.

Ik dacht drie seconden na waarin een open plek in een bos langs flitste, hoog in de bergen, waar wel veertig sneeuwkanonnen bezig waren aan hun zomerslaap. Ik was er met Sarah en Victor verschillende keren langsgesproken tijdens onze wandelingen deze zomer. Dus ik zei: 'Natuurlijk. Anders zou het geen wintersportgebied zijn.' Dit was een heel goed antwoord, hoewel ik werkelijk geen idee had. Nog nooit bij stilgestaan, net zomin als 'van zilver eten'. Misschien viel hier soms de hele winter wel geen echte vlok naar beneden en roetsjte iedereen van kunstmatig bespoten pistes naar beneden, maar dat maakte natuurlijk niet uit, sneeuw was sneeuw.

Mancini wriemelde nu een dikke gouden pen en een blocnoteje uit zijn borstzak, waar ook de sigaren en een aansteker in huisden. Het was echt een slim pak, want je zag aan de buitenkant totaal niet dat het vanbinnen dienstdeed als weekendtas.

Samen namen we kort de hoofdlijnen door. Bovenste etage: een massagekamer, twee enkele slaapkamers met gedeelde badkamer plus vier dubbele slaapkamers, alle met badkamer en suite. ‘Drie met balkon?’ vroeg hij.

‘Juist,’ antwoordde ik, onderwijl driftig meetellend. ‘Alle drie met balkon. Op het zuiden.’

‘Op de begane grond de tweede masterbedroom, ook weer met eigen badkamer. Daarnaast de studeerkamer en de zitkamer... Is het gehorig hier in huis?’

‘Tja, een nieuw huis zou binnen beter geïsoleerd zijn, dit chalet is natuurlijk toch uit 1955.’

Mancini fronste zijn wenkbrauwen tot twee zwarte woestijntenten. Fout, dacht ik, finale misser misschien zelfs. Ik voelde me wegglijden op een eindeloze glijbaan naar beneden, bergafwaarts richting het Rhônedal.

‘De eetkamer... tafel voor maximaal zestien personen. Dan de keuken, mja, oké. Twee ovens, twee grote ijskasten, twee afwasmachines. Dan hier het verwarmde balkon. Staat er een barbecue?’ Hij keek geïrriteerd om zich heen, alsof-ie zijn hinderlijk wegloperige kind weer zocht.

‘Eh, ik... Ik dacht dat Mister Nozyov in de nieuwjaarsweken wilde komen?’

Dat wist ik bijna helemaal wel ongeveer, ik dacht tachtig, nee negentig procent zeker.

‘Dat is juist. Hij is voornemens begin januari te arriveren. Dan beneden de sauna en fitness. U regelt extra gewichten? Ik miste schijven van tien en vijftien kilo. Een speelkamer, met open haard, homecinema,’ ging hij verder.

‘En!’ onderbrak ik hem – deze zin vergat ik vaak tijdens mijn oefenrondje, nu eens gelukkig niet: ‘We kunnen voor onze gasten

als ze het leuk vinden een racletavond organiseren. Met een echte...'

Mancini brak mijn zin af: 'Twee dubbele slaapkamers, gedeelde badkamer en de personeelsafdeling. Dan zijn we er.' Hij zette een punt op zijn blocnote met zijn gouden pen.

Ik was nog aan het natellen. Volgens mij klopte het wel. Alleen buiten nog en dan waren we klaar. 'U vergeet alleen de jacuzzi nog. Tot veertig graden te verwarmen, op het balkon hieronder,' zei ik terwijl ik als een verveelde reisleidster voor hem uit liep (vier keer geoefend) en het zwarthouten lage hek openduwde. Zonder om te kijken liep ik het trapje af naar het balkon waar de jacuzzi was ingebouwd. Tussen twee zonnebedden door keek ik omhoog. De Italiaan en zijn gevolg waren verdwenen. Op een drafje ging ik weer naar boven, mijn ademhaling versnelde. Waar waren ze gebleven? Toch niet naar huis? Het leek zo hoopvol met al die aantekeningen die hij maakte.

Ik vond hem weer voor de Romeinse brug in de eetkamer. Hij stond met zijn neus tegen het glas. Bijna kinderlijk, alsof hij zijn gezicht tegen de etalageruit van een snoepwinkel had gedrukt en zich inspande om de prijsjes te lezen. Naast mij torende de zorgelijke zuurstok. Ze was prachtig geraffineerd opgemaakt, maar haar schoonheid werd steeds overschaduwd door haar panische blik. Nu gericht op de zwaarden en sabels (Strijd tegen de bisschop van Münster, Drenthe, vanaf 1648) die ieder moment van de muur naar beneden konden kletteren om haar dodelijk te spiesen.

Plots draaide Mancini zich om. De lange tafel stond tussen ons in. Hij boog licht voorover en plantte zijn kleine handen, versierd met drie gouden ringen, waarvan een met een dramatisch rode steen, aan weerszijden van een zilveren kandelaar. Het witte lontje van de kaars klapte dubbel tegen het knoepje van zijn lichtblauwe overhemd toen hij op fluisterton vroeg: 'En de prijs?'

Mijn adem stakte en op hetzelfde moment veranderde het wit damasten tafelkleed in het papieren laken dat over de behandel-

tafel van dokter Goedhart was uitgerold. Ik kwam net uit het kleedkamertje en stond in mijn ondergoed tegenover de gynaecoloog. De gouden pen die hij in zijn hand hield was veranderd in een inwendige echostaaf en over zijn maatpak was een witte doktersjas geklikt. Zijn zwarte haar lag net als bij de Italiaan in een vette lange mat in zijn nek, toen hij hees zei: ‘*U meg uw slipje euk even eutdoen.*’

Ik voelde het bloed naar mijn hoofd stijgen. Dit had ik niet verwacht. Totaal niet. Nu al. Een prijs? Ik moest met de billen bloot.

Ik haalde diep adem en vroeg: ‘All-in bedoelt u?’

Meneer Mancini lachte scheef en keek me taxerend aan.

‘Dat bedoel ik,’ zei hij.

Ik pijnigde mijn hersens een te lang moment. Toen zei ik: ‘Ik zal het met mijn baas overleggen.’

Met een ruk schoot hij rechtop, bijna achterover onder de Romeinse brug door.

‘Met je baas?!’

Ik zweeg en zag honderden wespen om me heen vliegen. Gewone kortkoppige wespen, waarvan ik er een was.

‘Met je baas?’ vroeg hij nog een keer. Onthutst.

‘Eh... ja, ik ben net als u een assistent. Van mijn baas,’ zei ik terwijl ik razendsnel over landkaarten en door telefoonboeken vloog op zoek naar een geloofwaardig thuisland, een passend adres en een overtuigende naam van een baas. Maar ik zag alleen maar de kleine Italiaan die me met zijn verbouwereerde blik had vastgepind op de eetkamervloer.

‘Ik spreek dus nu niet met de *patrone*?’ Hij spuugde de woorden walgend uit.

‘Ik... Ik neem hier alleen de honneurs waar. Belangrijke beslissingen neemt mijn baas,’ zei ik. Ik forceerde een glimlach, maar wist dat mijn ogen nu leken op die van de zuurstok bij aankomst.

Hij moest dit beledigende nieuws even verwerken. Toen zei hij zacht, zijn ogen groot: ‘Ik verwacht vanavond jullie offerte. Mis-

ter Nozyov is een snelle beslisser. Uw chalet is het tweede dat we zien vandaag in de rij van drie. We komen uit Zermatt en gaan nu door naar Verbier.’

Ik slikte en overwoog even of ik zou liegen dat mijn baas pas over een week uit Singapore terug zou komen, want waar in ’s hemelsnaam toverde ik in één middag een offerte vandaan? Wat kóstten een vijfsterrenkok en een tienpersoonsbus? Maar ik hoorde mezelf zeggen: ‘Natuurlijk. Als u nog vragen heeft kunt u me altijd bellen.’

Toen de Mercedes de bocht van onze inrit om was, rende ik La Comtesse binnen, naar de elfde keukenla, met punaises, peertjes, pleisters, prikkers, pennen, potloden en papiertjes (ik had alles op alfabet georganiseerd), en noteerde het nummerbord. ‘Haal nooit zogenaamde schoorsteenvegers, tapijtverkopers, bezemdealers, jehovagetuigen of wat voor vage handelsreizigers dan ook je huis in,’ zei mijn moeder vroeger altijd, die vlot op intuïtie en altijd raak aan de deur kon selecteren. ‘Denk eraan, doe alleen open voor de Zeeuwse scharensliëp. Ze komen al generaties bij ons aan de deur. Je herkent ze aan hun helblauwe ogen en hun gitzwarte haar, dat ze hebben gekregen tijdens de Spaanse bezetting in de tweede helft van de zestiende eeuw.’

Wie zegt dat deze Italianen niet uit zijn op Victoria’s spullen? Dat ik te maken heb met een malafide bende? De zilvermaffia? *Sono mafioso d'argento*? Ik holde naar ons chaletje, honderd meter verder, aan het eind van de lange oprit. Het was halftwaalf, nog net op tijd om de kinderen van school te halen en één belletje met Aimée te plegen.

Mijn Schitterende Ster

Amsterdam, juni 1996

Na een dag vol interviews bij een spannend bedrijf dat betonnen rioolbuizen vervaardigde ging ik uit eten met Myntje mijn zus die mijn zus niet was, en met Aimée, zonder haar man Paul. (Paul, zei ze, lag nog steeds helemaal aan haar voeten, maar vandaag languit op een jacht met wat vrienden in Muiderberg om ‘met een paar vreselijk goede flessen brandewijn te “brandystormen” over een anti-alcohol-in-het-verkeer-campagne’. En om het goede voorbeeld te geven kon hij natuurlijk niet naar huis rijden vannacht dus bleef hij wel ergens slapen. ‘Weet nog niet waar, Em, dat zie ik dan wel weer, kus, zoen, veel plezier jij ook!’) Onze avond begon om zes uur, buiten in een van de negen straatjes in de Jordaan. Deze zevende juni kon worden geschaard bij die enkele dagen per jaar dat in Nederland het kwik tot duizelingwekkende tropische hoogtes (> 30 graden Celsius) steeg, wat voor de horeca een verrukkelijke vrijbrief betekende om hun stoeltjes en tafels niet alleen extra lang, maar ook op wilde plaatsen als straat, stoep, steeg, dak, goot of parkeerplaats op te stellen.

Mijn broer Grizz had een late dienst en zou rond tien aanschouwen. We zaten aan een van de ronde eikenhouten tafels die op niet-tropische dagen binnen in het restaurant stonden, maar nu in het straatje werden omzeild door fietsers en aangestoten door voetgangers. De bruinleren bekleding van de bijpassende fauteuil kleefde nat aan mijn zwarte jurk en bovenbenen. Aan

mijn voeten, uitgeteld naast mijn slippers op de nog nahijgende baksteentjes van de Hartenstraat, lag mijn hond Elfje. Ze sliep. Amsterdam zinderde en stroomde per minuut voller met luchtig geklede mensen die massaal naar buiten trokken en de tropisch verhitte straten en grachten bijna net zo dicht bevolkten als op de zonnige Koninginnedag van een jaar geleden. Om elf uur hadden we afgerekend. Grizz, die eigenlijk Martinus heette maar zijn naam dankte aan de (inmiddels in Nederland en Californië uitgestorven) grizzlybeer ('de grootste ondersoort van de *Ursus arctos*'), was er nog niet. 'Wachten we nog op je broertje, Fien?' Aimée stond op ten teken dat we konden gaan. 'Of gaan we ervan uit dat hij niet meer komt?'

'Hij staat vanavond op de crisis, dus het kan zijn dat hij moet overwerken,' antwoordde ik terwijl ik de riem van Elfje onder de stoelpoot wegtrok.

'Of hij is blijven steken in een van zijn projectjes.' Aimée trok glimlachend één veelbetekenende wenkbrauw op. Bruisend van de energie vervolgde ze: 'Maar wat je zegt, met dit weer zal hij wel extra veel doorgedraaide draaideurpatiënten moeten opvangen. Afijn, hij weet toch waar hij ons kan vinden? *Off we go!*'

Om kwart over elf installeerden we ons op een stukje vrije stoeprand voor café Ter Kuile onder het toeziend oog van de in brons gegoten en bebromsnorde Multatuli.

'Ik haal wel wat,' zei Myntje. Vijf minuten later kwam ze terug uit het café, drie drankjes boven haar hoofd balancerend, terwijl ze zich op haar tenen en met haar kleine kin omhoog een weg door de drom mensen baande.

Het was heerlijk dat ze weer terug was uit Zuid-Amerika, ik had haar al die maanden dat ze op reis was enorm gemist. Mijn paar korte brieven aan haar waren ergens in zee gestort of in de lucht vervlogen. Daarna had ik faxjes gestuurd naar vage Colombiaanse postkantoortjes. Maar mijn kregelige telefaxcombi die met zijn brommende geluiden duidelijk liet blijken dat hij liever niet werd gestoord, braakte als antwoord keer op keer een klein

zuur velletje uit waarop stond dat de operatie (zie je wel, val me toch ook niet lastig) was mislukt. Myntje en ik waren bij elkaar gezet door onze moeders toen we zes waren. Dat leek hen wel leuk en praktisch; we woonden in dezelfde straat en scheelden maar twee maanden. Eigenlijk hadden we weinig gemeen en hadden we elkaar ook niet veel te melden, maar ons samenzijn was altijd op een bijna primitieve manier geruststellend. Ze had dezelfde rustgevende werking als de geur van de binnenkant van de lelijke eend waarin mijn moeder reed, als de aanblik van de ieder jaar ondergelopen uiterwaarden van de IJssel en als het voelen van de ribben onder Elfjes vacht. Hele dagen, weken, maanden zelfs konden we zwijgend met elkaar doorbrengen in een diepgaande harmonie. In al die jaren dat ik haar kende was het twee keer misgegaan, waarschijnlijk omdat ik haar te veel had gevraagd: we moesten vooral samen zijn en juist niet te veel praten. Myntje kon dan plots verdwijnen en als een gekwetst vlindertje terugvliegen naar haar cocon, om er pas weer uit te komen, beide keren pas na een jaar, als het haar weer tijd leek om elkaar te zien. Zwijgend pakten we dan onze schaatsen, fietsen, honden, boeken, solexjes of welke draad dan ook weer op, alsof er nooit iets gebeurd was. Nu zat ik weer naast haar op de stoeprand. Ik bestudeerde haar been met daarin het kersverse litteken van de beet van een hondsdolle hond, dat als een witte streep in een stopbord afstak tegen haar in Colombia vertienvoudigde sproetenpopulatie.

‘Ik ga heel even wieberen, wil je op Elfje letten?’ fluisterde ik in haar oor.

Myntje hoefde ik niks uit en niks af te leggen qua verantwoording. Aimée wel. En dat was het probleem op dit moment. Aimée, topadvocate in Amsterdam, zou me scherp en slim uithoren en vragen gaan stellen die ik niet zou kunnen beantwoorden. Ik wist niet waarom ik wilde rondlopen, wat me bezielde. We hadden een plek veroverd en een koel drankje in onze handen en toch stond ik op. Het leek alsof ver boven ons in de trillende lucht

twee handen van een marionettenspeler omhoog zweefden. Ik voelde de touwtjes trekken. Ze hesen me van de stoeprand en verplaatsten mijn benen. Stap voor stap, langs de rug van Aimée die gelukkig niks merkte; ze was druk in gesprek met een man op witte Puma's wiens gezicht me deed denken aan de cover van een reader die ik een keer had zien liggen bij Grizz en waarop 'De kwijlende hond van Ivan Pavlov' was afgebeeld. Ik perste me dwars door de menigte naar het café, regelrecht naar de ingang, nu een gapend gat omdat de dikke houten deur wagenwijd was opengezet. De kroeg zag eruit als een troosteloos leeggelopen zwembad. Achter de bar overzagen twee, voor de gelegenheid in fleurige hawaiïhemden uitgedoste badmeesters de eenzame tafels, in de steek gelaten door hun stoelen en gasten. De werkeloze flipperkast en fruitautomaat staarden naar de spiegels achter de toog, over de mahoniekleurige barkrukken heen die op twee na onbemand stonden te niksen.

Een gedesoriënteerd gevoel be kroop me, alsof ik mijn hotelkamer was binnen gelopen en te laat had beseft dat ik verkeerd zat, me een etage had vergist. Het gevoel alsof ik na afloop van het concert niet de deur naar de uitgang maar naar de kleedkamers had opengemaakt en nu oog in oog stond met de artiest himself! Hij zat daar gewoon nog na te kletsen, met zijn drummer, griemur of wie dan ook. Nee, wat zeg ik, met Oscar!

'Hé, Os!' riep ik verbaasd uit.

Ik deed een onzekere stap naar voren, richting Oscar, klasgenoot van Grizz op de lagere school.

'Fien!' Oscar liet zich van de kruk glijden, liep naar me toe, kuste me op mijn wangen, liet zijn handen rusten op mijn schouders, bekeek me en zei: 'Lang geleden, niets veranderd! Ken je Jean?' Hij draaide zich om en liep voor me uit naar Jean, die als een Schitterend Stralende Supersonisch Sprankelende Ster mij vanaf zijn barkruk met vijftien kilometer per seconde en met drie miljoen volt per meter als een bliksemstraal trof. Net als die eerste keer dat ik hem ontmoette, een jaar daarvoor, op Koninginne-

dag. Toen zijn bestaan zinderend door de zwoele lentelucht straalde, dwars door het oranje feestgedruis, dwars door de kermis aan muziek, het geschreeuw, het gelach en gezang, recht in mijn lijf. We zaten op het water, Myntje, Elf, ik en Aimée, weer eens zonder haar man, die gul zijn bootje Paulus de Grachtkabouter had uitgeleend en zelf naar een onduidelijke bestemming was vertrokken. We lagen klemvast tussen tientallen vloten hoesende boten op de Herengracht, iets voor het Koningsplein. Op de kade stond een stelling waar op drie meter hoogte een dj achter een gigantische installatie zijn kin naar voor en naar achter bewoog, als een op het strand sjokkende, volgegeten, verveelde meeuw. Rondom hem hingen vier zwarte, manshoge speakers die loeiharde decibels door de Amsterdamse Koninginnelucht bliezen. Mijn blik gleed traag van de meeuw naar beneden. Honderden mensen, alles oranje, alles bewoog en daar stond hij. Oogverblindend, in een groepje van vier en later vijf mannen, biertje in zijn kleine, bijna vrouwelijke hand, zijn slanke vingers om het plastic bekertje gedrapeerd. Zijn profiel, ik kende het. Waar kende ik het van? Zijn brede lach, grote gebaren, veel gebaren. Terwijl mijn hersens kraakten in een poging zijn herkomst te traceren, probeerde ik zijn beeld vast te houden, wat lastig was omdat er steeds een oranje gordijn voor werd geschoven. Ik bewoog mijn bovenlichaam van links naar rechts, zoekend in de in oranje gehulde stoet feestgangers die met blikjes en bekertjes in hun hand, oranje pruiken op hun hoofd, toeters in hun mond en kinderen op hun schouders langs de Amsterdamse grachtenpanden kropen. Ik ving fragmenten op van Jean die zijn hoofd achterover gooide, luid lachte, serieus keek, voorover boog, zijn oor bij de mond van zijn maatje, instemmend knikte, weer lachte, zijn armen hief. Waar kende ik hem toch van?

‘Ik ga heel even naar de plee!’ schreeuwde ik boven de herrie uit en sprong op een met gierende scholieren bevolkt sloepje dat naast ons lag.

‘Kee!’ hoorde ik Myntje en Aimée nog roepen toen ik vanuit

het sloepje op een lange platbodem probeerde te klimmen. Een jongen met rode ogen in een vettig gezicht trok me lachend omhoog op de schuit die loom tegen de wal deinde. Hij sloeg een vochtige arm om mijn middel. Op de rug van zijn zwarte colbertje stond in gouden krulletters DISPUTE ME geprint. In zijn andere hand hief hij zijn plastic glas met bier en hij schreeuwde boven de muziek uit: 'Dansen?!' De bastonen van Robin s ('Show me love') weerkaatsten zwaar tegen de gevels van het Koningsplein en bonkten in mijn buik. Ik danste drie, misschien vier opzweepende minuten, ondertussen zijdelings omhoog spiedend naar de kade. Ik had Jean nog in mijn vizier, zijn hand nog om het plastic bekertje dat nu leeg was. Ik was maar vier stappen van hem verwijderd. Om me heen dansten meisjes met oranje hoedjes, strakke broeken en cowboylaarzen, horzelend rond de stampende en bezwete jongens. Joelend en uitgelaten botsten ze tegen me aan, een scheut bier gutste in mijn hals toen ik snel van de boot de kade op klom. Geïrriteerd keek ik achterom. 'Shit,' mompelde ik terwijl ik om me heen zocht naar Jean. Daar stond hun groepje, maar mijn Schitterende Ster stond er niet meer. Ik voelde mijn wangen warm worden en zag mijn hart bonzen onder mijn klevende shirt. Hoe kon dit? Hij stond er net nog! Ik werkte me door de stoet heen, glipte een café in en dribbelde rap langs de toog naar achter, richting het trapgat naar beneden, onder een groot papier door waarop met een stift TOILETS was geschreven.

In de bocht van het donkere trapgat botste ik tegen hem op. De klassieke ontwijkscène: ik een stap naar links, hij een stap naar rechts, ik weer naar links, hij weer naar rechts.

'Sorry,' stamelde ik als een bakvis, als een te doorzichtige glasmeerval, kronkelend in zijn goddelijke fuik. Ik hield me vast aan de kleverige trapleuning terwijl hij mij meewarig aankeek met zijn magnifieke lichtbruine ogen in zijn bizar maar mooi gevormde gezicht. Ik duwde mezelf tegen de muur om hem ruimte te geven.

'Sorry waarvoor?' Hij keek geamuseerd, lachte zelfs een mo-

ment waardoor ik zijn lichte overbeet en zijn ondertanden (geformeerd als een voorovergebogen rugbyteam aan het begin van de wedstrijd) van heel dichtbij kon bestuderen.

Ik haalde diep adem en zocht naar een ontzettend zinnig antwoord. Maar de meest onzinnige woorden ontsnapten als luchtbelletjes uit mijn meervalbek: 'Ik... Ik ken je geloof ik ergens van.' Ik sloeg mijn hand voor mijn mond. 'O, wat cliché dit!'

Zijn heldere lach. Zijn mooie kleine hand die hij uitstak en stevig in de mijne legde. Zijn naam. Mijn naam.

'Kennen we elkaar? O ja?' Jean kneep zijn ogen iets toe.

'Ik heb geen idee eigenlijk,' zei ik snel. Een verontschuldigend lachje volgde.

'Waar kom je vandaan?' Zijn rug nu tegen de muur om plaats te maken voor iemand die tussen ons door de trap af zeilde. 'Niet uit Drenthe, dan had ik je gekend. Net een dorp, die provincie. Ons kent ons. Je weet wel.' Hij lachte weer.

Ik schudde ontkennend mijn hoofd. 'Klopt, ik ben een Veluwse.'

'Fien!' In drie grote passen stond Aimée tussen ons in op de trap. Geamuseerd keek ze van mij naar Jean. 'We moeten gaan. De hele bups is in beweging gekomen. Kom op.' Ze trok aan mijn arm.

Ik keek achterom en perste een glimlach tevoorschijn: 'Tot ziens!' Als een zwaar teleurgesteld kind liep ik achter Aimée de trap op.

'Ja, wie weet, tot ziens!' waren toen zijn laatste woorden. En nu, een jaar later, stond mijn Schitterende Ster weer naast me. De wereld om me heen viel weg. Ergens in de verte hoorde ik de stem van Oscar en vanaf een verre planeet (Venus) zag ik mezelf praten, drinken, lachen, weer drankjes bestellen, naar buiten gaan, Elfje losmaken van het amsterdammertje en Aimée inlichten. Ze was nog steeds met de man op de Puma's, die bezig was Aimée in zijn gedachten aan flarden te scheuren.

'Fien, ga los dit keer! Je verdient het! Wie is het? Ik kom zo even kijken.'

Ik zag mijn arm omhooggaan die Myntje uitzwaaide. Ik zag mezelf naar Grizz lopen, die net was aangekomen. Zijn grote benenarmen om me heen, zijn knipoog, waarna ik weer naar binnen liep, naar Jean, die nu als enige was overgebleven in het café, want Os was blijkbaar ook vertrokken. Ik ging op de barkruk naast hem zitten maar hoorde amper wat hij zei, ik verkeerde in een hemelse staat, in een zwevende luchtbel samen met hem.

Op een onbepaald moment, uren later, verlieten we Ter Kuile en liepen we met Elfje de tropisch warme Amsterdamse nacht in. Eindeloos doolden we door het centrum tot er bijna niemand meer op straat was. Het was windstil en de straten gaven als kachelletjes hun warmte af in de koele schemering van de ochtend toen we vanaf de Kalverstraat een schaars verlicht steegje insloegen richting de Nieuwezijds Voorburgwal. Na vijf meter botsten we plotsklaps tegen de glazen deur die overdag toegang gaf tot het door een levensgrote David en Goliath bewaakte restaurant van het Historisch Museum, maar die nu hermetisch gesloten en onzichtbaar ons in elkaars armen dreef. Degene die ons toen zou hebben aangeraakt, zou met een knal in vlammen en rook zijn opgegaan. Lichtjaren later waren we uitgezoend. We waren allebei stil. Alleen maar daar met elkaar. Voor de glazen deur in het doodlopende steegje. Dit waren de mooiste uren van mijn leven, dacht ik, wist ik, en ik wilde dat het eeuwig zou duren, dat de tijd stil zou blijven staan en het museum haar deuren nooit meer zou openen.

Jean onderbrak de broeierige stilte.

‘Ik wil me voorlopig niet binden.’ In de verte hoorden we een eerste trambel.

‘Oké,’ hoorde ik mezelf zeggen.

‘Mijn vorige vriendin... het is nog maar net uit.’ Hij keek me aan en ik zag een mix van schaamte en spijt. Ik wendde mijn blik af en keek naar zijn afgetrapte schoenen.

‘Oké,’ zei ik weer en keek van zijn gympen naar Elfje; ze lag te slapen aan onze voeten.